بەرەو ڕووناکی

جگە لە سەروتار سەرجەم بابەتەکانی تر خاوەنەکانی لێی بەرپرسن.

سەرنووسەر

سالم محمەد

ژمارە١١ | ٢٠٢٠/٨/٦ | ڕۆژی پێنج شەمە

گۆران لە ٢٥ ی حەوت بتەکانی تێکشکاند

ئەگەر گۆڕان نەبوایە لە کوێ دەبوین؟ وریا فەتاح

٢٥ ی ٧ ڕۆژی هەستانەوەی هەستی ئینسانیی و مەدەنیی و نیشتمانیی/ هەڤاڵ ئەبو بەکر

گۆران لە ٢٥ ی حەوت بتەکانی تێکشکاند

سالم محمەد

یانزە ساڵ پێش ئێستا لە پاش زیاتر لە دوو مانگی سەخت بۆ گۆڕانخوازان چ پێش بانگەشە و کاتی بانگەشە کە هەردوو حیزب بە عەقڵێتێکی کۆنی دیکتاتۆرانەوە دژایەتی ئەم بزووتنەوە مەدەنەیان دەکرد، چ بە هەڕەشە بێت یان شەڕی دەروونی و نان بڕینی فەرمانبەرانی حکومەت و ئیهانە کردن بە گۆڕانخوازان بێت، بەڵام دواجار بزووتنەوەی گۆڕان بووە جێگای متمانەی زیاتر لە نیو ملیۆن هاوڵاتی هەرێمی کوردستان کە ئەگەر هەڕەش و نان بڕین و تەزوویر و زەبری هێز و پارە نەبوایە زۆر لەوە زیاتر دەنگی دەهێنا.

بزووتنەوەی گۆڕان لەو کاتەوە بووە حیزبێک لە دژی نادادی و ستەمکاری یەکێتی و پارتی بزووتنەوەیەک کە لاوان هیوایان لەسەر هەڵچنی بوو، هەر بۆیە بزووتنەوەکەش لە تەنیشت کاری پەرلەمانی و بوون بە ئۆپۆزیسۆن لە میدیاشدا ڕۆڵی گەورەی گێرا کەمیدیایکەی بۆیە شوێنی شکاندی بتە سیاسیەکانی یەکێتی و پارتی کە پێشتر هاولاتی نەیدەتوانی بۆ بەڕێکردنی کارەکانی ڕۆژانەی خۆشی بگاتە لایان و خۆتان وەک خودا دەبینی بەسەر هاوڵاتیانەوە و لە کاتی هەر بەریەک کەوتنێکشدا لە گەڵ هاوڵاتی بە چەندین شێوە هەرەشەی لێ دەکرا و ژیانی دەخرایە مەترسیەوە، تەنانەت ئەگەر سەیری قۆناغی پێش دروست بوونی بزووتنەوەی گۆڕان بکەین کە مترین ڕەخنە لە سیاسیەکان لە هەرێمی کوردستان بەڵام میدیای گۆڕان نەوەیەکی دروست کردن ئێستا ڕەخنەی توندی لە بزووتنەوەی گۆڕانیش هەیە نەک هەر یەکێتی و پارتی وەک دوو هێزی گەندەڵ.

بزووتنەوەی گۆڕان بەهۆی ئەوەی پاڵ پشتە بە توانایەکی مرۆی زۆر گەورە کە هەڵسوراوەکانیەتی کە جیاواز لە حیزبەکانی تر لە جیاتی داوای مووچە و بابەتی شەخسی خەمی گشتیانە وای کردوە بە بێ ماندوو بوون بەردەوام بێت لە سیاسیەتی نەگۆڕی کە دژایەتی کردنی گەندەڵیە و شەرە لەگەڵ عەقڵێتێکی پوچ لە پێناو بە دامەزراوەی کردنی داموو دەزگاکانی حکومەتی هەرێم و دورخستنەوەی دەستی حیزب لە ناو حکومەت کە ئەمەش بە کاری بەپەلە ناکرێت، ڕەنگە بەشێک لە گۆڕانخوازانیش لە نیوەی ڕێگاکە ماندوو بووبێت وازیان هێنابێت، بەڵام بزووتنەوەی گۆڕان بەرنامە و کاری هەنگاو بەهەنگاوە و بەردەوام دەبێت.

ئەگەر گۆڕان نەبوایە لە کوێ دەبوین

وریا فەتاح

ڕەنگە لەم ڕۆژەدا (25/7) بۆ من و هاوڕێیانم ئاسانترین کار، پیاهەڵدان و باسکردنی دروشم و خەونەکانی گۆڕان بێت، بەڵام پێم وانیە ئەوە کۆمەکی گۆڕان بکات، چونکە ئێستا بزوتنەوەکە بە سەختترین کات و سات و قۆناغیدا هەنگاو دەنێت، لە روی جەماوەرییەوە دابەزیوە، لە روی متمانەوە لاواز بوە، لە روی ئۆرگانییەوە شپرزەیە!

پرسیاری ئێمە لەم ڕۆژەدا دەبێت ئەوە بێت، بۆچی لە کاتێکدا گۆران بەشێک نییە لە نادادی و تاڵانکاریی، لە کاتێکدا گۆران هەمو هەوڵی بۆ خەڵک بوە، بۆ خەڵکە، تا بە مافەکانی بگەیەنێت/ بگات، هەمو هەنگاو و ڕێککەوتن و بەشدارییەکانی لە حکومەت بۆ چاکسازی و دادی کۆمەڵایەتییە، کەچی خەڵک هەر لێی نیگەران و نارازییە؟

رونە، چونکە بەشێک لەو فشارەی لەسەر گۆرانە، پەیوەست بوە بەو لێدانە بەردەوامەی، کە بەدرێژایی پانزە ساڵ کراوەتە سەری، هەرچەندە بەشێک لە ڕەخنە و سەرنج و بۆچون و تورەییەکان، لەجێی خۆیاندان و ڕەوان.

ئێستا ئەرکی گۆران و سەرکردایەتی گۆران ئەوەیە، لەگەڵ خۆیدا گفتوگۆ بکات، لەگەڵ خۆیدا هەمو ئەو بەها و پرەنسیپانە شیتەڵ بکاتەوە، کە ئامانجی بزوتنەوەکە بون/ دەبن، ئەو ئامانجانەی لێیانەوە گۆران سەرچاوەی گرت و هێشتاش لە پێناویان دەجەنگێت.

پرسیاری ڕشد ئەوەیە، مادام گۆڕان لە ئۆپۆزسیۆن و لە حکومەتدا لەگەڵ خەڵک بوە، لەگەڵ خەڵکە، ئەی بۆچی خەڵک لێی نیگەرانە؟ ئەی چۆن دەتوانێت، ئەو نیگەرانیانەی خەڵک وەڵام بداتەوە؟

ساڵێک و شتێکە، گۆران لە کابینەی نۆیەم بەشدارە، ئامانجی بەشداری گۆرانیش لەم کابینەیەدا چاکسازیی بوە، بەڵام لەماوەی ئەو ساڵ و قسورەدا، چاکسازی جگە لە وتاری سەر شاشە و پۆستی فەیسبوک، جگە لە لێدوانی ڕۆژنامەوانی و مانشێتی هەواڵەکان، هیچ هەنگاوێکی کردەیی بۆ نەنراوە، هەرچەندە شتانێک دەستیان پێکردوە و کراون، بەڵام ئەوەندە بەس نییە.

بە تەمەنی ئەم کابینەی نۆیەمە، یەکێتی و پارتی وەک دو هێزی سەرەکی ناو کابینەکە، بەردەوام دم بە دمە و گرژی لە نێوانیاندا سەری هەڵداوە، ئەمە وای کردوە هەنگاوەکانی چاکسازی، نەک سەر ڕێ نەخرێت، بەڵکو قەبارەی تاڵانکاریی، بێسەرەوبەریی و مافیاگەریی زیاتر گەشەی بکات.

کەواتە گۆران بەنیازی چییە؟.

گۆران و واقع:

ڕەنگە بەشێکی ئەو گلەیی و ڕەخنانەی لەسەر گۆران هەن، پەیوەست بێت بەو دیمەنە پەمەییانەی، کە گۆران لە پێشوتردا هێنایە خەونی خەڵکەوە، بەڵام کاتێک خەبەریان بۆوە، بینییان، خەونەکان پەمەیی نین و خۆڵەمێشیین، چونکە گۆرانکاری لە ڕێگەی پەرلەمان و خەباتی مەدەنییەوە، هێواش و نەرم و تاقەت پروکێنە، یەکسان نییە بە خواست و خەونی ئێمە، یەکسان نییە بە پەلەی ئێمە بۆ گۆرانکاریی، بۆیە ئێستا خەونەکان بون بە دێوەزمە و بەرانبەر گۆران وەستاون، واتە مەرج نییە، گۆران لە ئێستادا/ لە داهاتودا هەنگاوی هەڵە بنێت، بەڵکو هەڵەکە لەو خەونە بوە، کە لەواقعدا ئاوا بەسێنایی وەدەست نەدەهات، وەدەست نایەت. درێژەی وتار لاپەرە ٤

ئەگەر گۆران نەبوایە، چی؟

زۆرقسە، لەسەر ئەوەیە گۆران نەیتوانیوە هیچ بکات، بەڵام هەرگیز ئەو پرسیارە ناکرێت، ئەی ئەگەر گۆران دروستنەبوبایە، چی دەگوزەرا؟!

وەڵامی ئەوە زۆر رونە، چونکە کوردستان لە روی کاری سیاسی، ئازادی بیروڕا و ڕۆژنامەگەریی، تەنانەت دۆخی ئابوریش (کە ئەوکات گۆران بە دەیان بەرنامە، کارنامە، پێشنیاز، ڕەخنە، کۆبونەوە، تکا وتکاکاریی، هاواری دەکرد و

ئەگەر گۆران نەبوایە، چی؟

زۆرقسە، لەسەر ئەوەیە گۆران نەیتوانیوە هیچ بکات، بەڵام هەرگیز ئەو پرسیارە ناکرێت، ئەی ئەگەر گۆران دروستنەبوبایە، چی دەگوزەرا؟!
وەڵامی ئەوە زۆر رونە، چونکە کوردستان لە روی کاری سیاسی، ئازادی بیرورا و رۆژنامەگەریی، تەنانەت دۆخی ئابوریش (کە ئەوکات گۆران بە دەیان بەرنامە، کارنامە، پێشنیاز، رەخنە، کۆبونەوە، تکا وتکاکاریی، هاواری دەکرد و دەیگوت، راستە ئەمرۆ دۆخی ئابورییمان تا رادەیەک باشە، بەڵام ئاوا بروات، بەرنامە و کاری جدیتان بۆی نەبێ، سندوقی داهات دانەنێن، بنبربری گەندەڵی نەکەن، ئەو تەخشان و پەخشانە رانەگرن، خوانەخواستە وڵات توشی قەیرانێک ببێتەوە، هیچمان پێناکرێت، بەڵام بە داخەوە گوێیان بۆمان نەگرت، کە قەیرانیش روی تێکردین نەیانتوانی لەروی ئابورییەوە بە باشی ئیدارەی وڵات بدەن)، لە پێش ئەو بەرواره، دۆخی هەرێم لە دۆخێکی نارێک و لێڵ و پر کەم و کورییدا بو! نان هەبو، ئاویش هەبو، بەڵام تاکی ئێمە کەمترین جار بەرجەستەی ئەوەی کردوە، کە مرۆڤە و دەبێت ژیانێکی شایستەتری هەبێ، نانێک بە ئازادی و هێمنی پەیدا بکات، کەمترین جار گوێی لێگیراوە، یان نەیتوانیوە رەخنەکانی، ئازارەکانی بگەیەنێتە سەروی خۆی، کاربەدەست و حوکمرانی خۆی، تەنانەت ئەوەی دەنگیشی پێدەدا، پاش دەرچونی نەیدەبینییەوە، یان کە دەهاتن، تەپ و تۆزی سەیارە جام رەشەکانیان بەری قورگی دەگرت و هیچی بۆ نەدەگوترا!

بەرگرییەک لە گۆران:

ئاسانە دژ بە یەکێتی و پارتی بیت، بەڵام کاتێک بە کردەیی لە مەیدانەکە لەگەڵیاندا دەکەویتە ململانێ، لەبەرئەوەی دو هێزی خاوەنی چەک و پارەن، کەمترین جار هەوڵیانداوە، ململانێی ئاسایی و دروستانەی نێو دنیای سیاسی لەگەڵ گۆران بکەن، جا زۆر جاران ویستویانە گۆرانیش بخەنە ناو ئەو گۆرەپانەی، کە خۆیان بە رەوایان زانیوە و ویستویانە گۆرانیش پەرچەکردار بنوێنێت، بەڵام گۆران لەم بابەتەدا زۆر لێزانانە مامەڵەی دەکرد و هەندێ جاریش تێوەدەگلا ، بەڵام رونە گۆران نەیویست و نایهەوێ جارێکی تر کورد بچێتەوە دواوە و دیسانەوە ماڵوێرانییەکی تر بەسەر میللەتدا بهێنن. بۆیە هەمیشە خەباتی پەرلەمانی و مەدەنیانە و ئاشتییانەی، لە رێگەی ململانێی دروست و ئاساییانە، بە سازشنەکردن لەسەر بنەما و بنچینەییەکانی خۆی، بە چارەسەر زانیوە/ دەزانێت.
بۆیە هەر کەس و هێزێک بێت، لای خەڵک رەزامەندیی تەواو بەدەستناهێنێت، چونکە بە شێکی زۆری خەڵک لە هەمان ئەو گۆرەپانەی پارتی و یەکێتییەوە (ئەو گۆرەپانەی، دەیانەوێت تێیدا پەنجەکان یەکتر بشکێننەوە.)، نیشانەت لێدەگرن و هاورات دەبن، دەنگت پێدەدەن و متمانەت لێدەسێنەوە. بەواتە هێشتا خەڵکیش لە دەرەوەی گۆرەپانی ئەو دو هێزە یاریی ناکات و بە هەمان کلتور و هەناسەوە لەگەڵت دەبێت و دژت دەبێت. هەر بۆیە ئەوەی زیانی زیاتر دەکات، خەڵک خۆی دەبێت، گۆران دەبێت، هاوشێوەکانی گۆران دەبن. هەڵبەت گۆران وتویەتی: ئێمە هیچ بوغزێکمان لەگەڵ هیچ هێزێک و حزبێکی گۆرەپانی ئێستای کوردستان نییە و ناشبێت، ئێمە بە نیەتی تۆڵەکردنەوە ناچینە دەسەڵاتەوە، بەڵکو دەمانەوێت بوغز و کینە و دەردەکان نەهێڵین، گۆران دوژمنی هیچ لایەنێکی هەبوی نێو گۆرەپانی ئێستا و داهاتوی کوردستان نییە و نابێت (ئەوانەی بە یاسا رێگەیان دراوە جا حزب، یان جوڵانەوە بن)، گۆران دەیهەوێت، لەگەڵ ئەوانەی نیەتی چاکەی گشتی و چاکسازییان بۆ ئەم وڵاتە و خەڵکە هەیە، کاری گەورە بکات، بۆ ئەمەش هیوا تەواو و وزەیەکی زۆری هەیە، بەڵام ئاڵنگارییەکانی بەردەم ئەم رێگاکە گەورە و کاریگەرن و تەنها گۆرانیش توانیویەتی/ دەتوانێت، بەرامبەر ئەمە بوەستێتەوە و وەستاوەتەوە.

٢٥ ی ٧ ڕۆژی هەستانەوەی هەستی ئینسانیی و مەدەنیی و نیشتمانیی

هەڤاڵ ئەبوبەکر

ڕۆژی ئیرادەی گشتیی و موکوڕبوون و شێرگیریی لەسەر دادپەروەریی و ئازادیی و سەروەریی یاساو حکومەتی هاووڵاتیی و جیاکردنەوەی دەسەڵاتەکان لە یەکترو شەفافیەت و لێپرسینەوە.
ڕۆژی بەخۆداچوونەوەی نیشتمانیی و ئەجێنداو پرۆژەو پاکێژی نیشتمانیی.
ڕۆژی بەیەکەوەبوون و کۆبوونەوەی هەموو جیاوازو ناکۆکەکان بۆ ئامانجە گشتیی و مەزنەکان.
ڕۆژی دەسەڵاتی ئۆپۆزسیۆن و لەخەوراچڵەکینی دەسەڵاتە تەقلیدییەکان.
ڕۆژی گۆڕانکاریی لە خودو لە کەس و لە دەستەو لە کۆمەڵ و لە کۆمەڵگا.

ڕۆژی دروستکردنی قۆناغێکی نوێ لە خەباتی مەدەنیی و پەرلەمانیی و هەڵبژاردنی دەنگ و ڕەنگی ڕاست و ڕەواو دیاری هاووڵاتیان بۆ شاڕێی گۆڕانکارییەکان.
ڕۆژی کۆتاییهێنان بە خۆسەپێنیی و خۆپەرستیی و کودەتاو شەڕی ناوخۆو براکوژیی و ململانێ خوێناوییەکان.
ڕۆژی داگیرساندنی ئەو مۆمانەی دەسوتێن و هەموو دنیا ڕۆشن دەکەنەوە، ڕۆژی خۆنەویستیی و بەخشش و خۆبەخشیی.
لەم ڕۆژەدا سڵاو لە نەوشیروان مستەفا و هەموو ئەوانەی بەیەکەوە کۆبوونەوە بۆئەوەی پەرتیی و نەهامەتیی و نادادیی و چەقبەستوویی و بێمتمانەیی و نائومێدی و ترس و تۆقاندن و بێدەرەتانی، تێبپەڕێنن.
سوپاس بۆ هەموو ئەوانەی پشتیوان و قەڵغان و هاودەنگ و هاوکارو هەماهەنگ و هەڵسوڕاوی (گۆڕان) بوون.

لە ئەمڕۆدا بۆئەوەی گۆڕان بەهەمان بیرو برواو باوەڕو وتارو ڕەفتارو ڕوئیا، بەهەمان گیان و بەرنامەو ئامانجەوە بەردەوام بێت، پێویستمان بە نەوشیروانبوونە، بە ژیاندنەوەی گیانی گۆڕانکاریی ڕاستەقینەیە لە خۆماندا پێش ئەوانی تر، گۆڕانبوون تەنها پەیوەست نییە بە گردەکەی گۆڕانەوە، گۆڕانبوون وابەستەی هەموو ئەو کەس و ئیرادەو بیرکردنەوە ستراتیژیی و دوربینی و خەڵکبینی و دنیابینی و ڕێکخستن و ئاراستەکردنی حوکمڕانیی و کایە ئارامیی و ئاسایش و ئاشتیی و ئابوورییانەیە کە کۆمەڵگاو نەتەوەو نیشتمان بەرەو باشتر، بەرەو چاکتر بەرەو، جوانترو شایستەترو شایانتر دەگۆڕن، ئیتر لە هەر پنتێکی ئەم گەردونەدا بن، گۆڕان بووبن یان نەبووبن، دڵشاد بووبن یان دڵشکاو، نزیک بن یان دوور، بیانەوێت یان نەیانەوێت، بەیاربن یان نەیار، لە هەرکوێ بن، گۆڕانن؛ بۆئەوەی مرۆڤ و ژیان و سیستم و دنیا بگۆڕن، نەک تەنها هێزێکی سیاسیی تر بخەنە سەر خەرمانی بێبەرەکەتی حیزبایەتی لە کوردستاندا.
بەرزو پیرۆز بێت یادی پڕ یادەوەریی و هیوابەخشی نیشتمانیانەی بزوتنەوەی گۆڕان.

ئاگاداری سەرجەم نووسەران ڕۆشنبیران و هەڵسوراوانی بزووتنەوەی گۆڕان دەکەین دەتوانن بابەت و نووسینەکانیان بۆ ڕۆژنامەی ئەلکترۆنی بەرەو ڕووناکی بنێرن بە مەبەستی ئەوەی بۆیان بڵاوبکەینەوە.

نووسەرە بەڕێزەکان دەتوانن نووسینەکانیان بنێرن بۆ ئەم

ئیمەیل: bargrinamasalam@gmail.com